

Utbildningsplan

Dnr CF 52-494/2006

Sida 1 (8)

LÄRANDE, SPRÅK OCH HANDLING, 120 HÖGSKOLEPOÄNG

Learning, Language and Action 120 ECTS

Utbildningsprogrammet är inrättat och utbildningsplanen är fastställd den 10 oktober 2006 av sektionsnämnden för lärarutbildning. Avsnitt 6 Examen är ändrat genom ett ordförandebeslut den 14 juni 2007 (dnr CF 52-293/2007).

1 ALLMÄNT

Utbildningen omfattar 120 högskolepoäng och leder till en masterexamen med inriktning mot lärande, språk och handling.

Masterprogrammet *Lärande, språk och handling* riktar sig till den som vill fördjupa sina insikter i hur kulturell mångfald och sociala skillnader hanteras genom språk inom verksamheter som utbildning, media eller andra inriktningar av arbetslivet med fokus på kommunikation. Programmet riktar sig också till den som vill fortsätta forska inom området med ämnena pedagogik eller svenska språket som grund.

I programmet ges kurser som betonar såväl teoretiska perspektiv som specifika frågor inom området lärande, språk och handling. Utbildningen är organiserad i samverkan med företrädare för olika yrkesområden och innefattar självständiga arbeten, inklusive fältarbete, om totalt 40 högskolepoäng.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,

- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

(1 kap. 9 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för Lärande, språk och handling

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap 9 § HL)

Kunskap och förståelse

För masterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

(bilaga 2, högskoleförordningen [HF])

Utöver detta har Örebro universitet som mål att den studerande efter avslutad utbildning skall:

- visa fördjupad förståelse inom aktuella problemområden som relationen mellan kunskapsbildning, meningsskapande och språkförståelse, skriftspråklig kompetens, språklig och kulturell mångfald

- visa fördjupad metodkunskap inom analys av lärande, språk och handling genom att tillämpa text-, samtals- och diskursanalys
- ha en utvecklad förmåga att identifiera och analysera centrala problem och frågor inom verksamhet med inriktning mot lärande, språk och handling
- ha förmåga att självständigt förklara och motivera användandet av centrala begrepp i studier av lärande, språk och handling
- ha en utvecklad förmåga att kritiskt granska kommunikativa förutsättningar grundat på ett hänsynstagande till sociala och kulturella skillnader hos individer och grupper med fokus på lärandeprocesser

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Utbildningen omfattar 120 högskolepoäng och avslutas med en masterexamen inom något av huvudområdena pedagogik eller svenska språket. Möjlighet till etappavgång efter 60 högskolepoäng finns och utbildningen leder då till en magisterexamen inom ettdera huvudområde. Programmet grundas på mångvetenskapligt samarbete utifrån en ambition att kunna sammanföra teoretiska och empiriska erfarenheter från olika ämnen där man utforskar sociala praktiker med fokus på kommunikation.

3.2 Kurser som ingår i programmet

En sammanfattning av de kurser som ingår i programmet ges i figur 1 nedan.

År 1

- Lärande, språk och handling, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå)
- Perspektiv på skriftspråkande, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå)
- Tal, text och kontext, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå)
- Språklig och kulturell mångfald, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå)
- Valbar kurs, 7.5 högskolepoäng (grundnivå A-C)
- Analys av lärande, språk och handling, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå)
- Självständigt arbete 15 högskolepoäng (avancerad nivå)

År 2

- Språk och organisation, 10 högskolepoäng (avancerad nivå)
- Pedagogiskt utvecklingsarbete, 10 högskolepoäng (avancerad nivå)
- Fältarbete, 10 högskolepoäng (avancerad nivå)
- Valbar kurs, 7.5 högskolepoäng (grundnivå A-C)
- Utredning, utvärdering och praxisnära forskning, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå)
- Självständigt arbete, 15 högskolepoäng (avancerad nivå)

Figur 1. Ingående kurser i programmet Lärande, språk och handling

År 1

Lärande, språk och handling, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde svenska språket)

Kursen fokuserar relationen mellan språkbruk (kommunikation) och dess sociala sammanhang. Frågor ställs t.ex. kring vad det innebär att lära sig att språkligt delta i sociala praktiker, vad det är för skilda språkliga förmågor som krävs för olika verksamheter och vad det betyder att stå utanför eller i konflikt med språkliga

gemenskaper. Flera forskningsområden såsom språkinlärning, språkutveckling, samtalsanalys, textanalys, diskursanalys, språkdiraktik och flerspråkighet tas som utgångspunkt för frågor som dessa.

Perspektiv på skriftspråkande, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde svenska språket)

I kursen fokuseras och problematiseras relationen skriftspråklig kompetens och omvärld på flera sätt. Främst diskuteras frågor om skolan som miljö för skriftspråkande och skriftspråklig kompetensutveckling, men också andra institutionella miljöer som t ex yrkeslivet erbjuder för vuxnas skriftspråkande analyseras. Frågor om vad som kan anses utgöra särskilt goda villkor för en optimal skriftspråklig kompetensutveckling hos individer med skilda förutsättningar – förkunskaper, intressen, behov – diskuteras som en angelägen pedagogisk och didaktisk problematik.

Tal, text och kontext, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde pedagogik)

Kursen tar avstamp i olika sociala och textlingvistiska teorier. Texters användning och utformning studeras utifrån olika teoretiska utgångspunkter: samtalsanalys, begreppshistoria, diskursanalys och handlingsteori. Fokus ligger på handlandet och handlandets konsekvenser, snarare än kognitiva aspekter av situationer. Kursen tar också upp den textproduktion som sker inom det vetenskapliga samhällets kontext med särskilt fokus på de studerandes egna textproduktioner.

Språklig och kulturell mångfald, 7.5 högskolepoäng, (avancerad nivå, huvudområde pedagogik)

Kursen fokuserar kommunikation i flerspråkiga och mångkulturella sociala praktiker i institutionella eller samhälleliga kontexter. Olika, även historiskt utvecklade innebörder av flerspråkighet, pluralitet, skillnad och identitet analyseras och problematiseras i relation till möjliga konsekvenser för ett språkligt och kulturellt pluralistiskt, demokratiskt samhälle. Kursen tar vidare upp språkpolitik, alltså på vilka sätt olika grupper med olika grad av makt och inflytande försöker påverka eller reglera språkbruk och språkförhållanden.

Valbar kurs, 7.5 högskolepoäng (grundnivå A-C eller avancerad nivå)

Kurs kan väljas inom det pedagogiska, språkvetenskapliga eller medievetenskapliga området där den sökande uppfyller kraven för den särskilda behörigheten.

Analys av lärande, språk och handling, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde pedagogik/svenska språket)

Kursen återknyter till tidigare kurser och fördjupar flera av deras teman, såsom vad det innebär att vara skriftspråkligt kompetent, hur det språkliga deltagandet i sociala praktiker kan förstås och beskrivas, hur begreppen text och kontext kan ge en förståelse av olika aktörers handlingar och hur sociala praktiker kan förstås i t.ex. termer av makt. Särskild uppmärksamhet ägnas åt metodfrågor och åt olika metoders relevans för vetenskapliga problem och frågor.

Självständigt arbete, 15 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde pedagogik/svenska språket)

Den studerande genomför ett självständigt arbete i form av en magisteruppsats som med vetenskaplig metod och vetenskapligt framställningssätt behandlar en frågeställning inom området lärande, språk och handling.

År 2

Språk och organisation, 10 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde svenska språket)

Kursen syftar till att utifrån aktuell forskning om språk och organisationer diskutera hur språkliga praktiker (t.ex. möten, dokumentation, planer) och processer (t.ex. verksamhetsutövning, beslutsfattande), och kunskap om dessa, konstrueras och distribueras inom organisationer. Ett viktigt perspektiv är de språkliga praktikernas tillkomsthistoria som legitimerar deras nuvarande utformning.

Pedagogiskt utvecklingsarbete, 10 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde pedagogik)

I kursen studeras och diskuteras därför några olika teoretiska perspektiv på lärande och utveckling som kan ligga till grund för pedagogiskt utvecklingsarbete och vilka konsekvenser dessa kan tänkas få med avseende på individens och grupperns meningsskapande och kunskapsbildning. Även frågor om vilka villkor för pedagogiskt utvecklingsarbete som skapas utifrån andra bestämningspunkter såsom utbildningspolitik, ekonomi och administration studeras och diskuteras i kursen.

Fältarbete, 10 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde pedagogik/svenska språket)

Fältarbetet består i vistelse inom relevanta delar av arbetsmarknaden och organiseras tillsammans med utbildningens samverkanspartners. Efter genomgången kurs skall den studerande ha en utvecklad förmåga att inom vistelseområdet kunna identifiera, verbalisera och föreslå åtgärder för aktuella problem och frågor avseende den sociala praktikens kommunikation. Fältarbetet skall utmynna i en rapport med en sådan inriktning vilken sedan försvaras vid tillfället för presentation.

Valbar kurs, 7.5 högskolepoäng (grundnivå A-C eller avancerad nivå)

Kurs kan väljas inom det pedagogiska, språkvetenskapliga eller medievetenskapliga området där den sökande uppfyller kraven för den särskilda behörigheten.

Utredning, utvärdering och praxisnära forskning, 7.5 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde pedagogik/svenska språket)

I kursen studeras frågor om möjliga val av strategier/interventioner för att förändra/förbättra villkoren för lärande, språk och handling mot bakgrund av teorier och aktuell forskning om pedagogiskt utvecklingsarbete. I kursen studeras också olika perspektiv och exempel på utredning, utvärdering och praxisnära forskning som vetenskapligt grundade metoder för medverkan i utvecklingsprojekt.

Självständigt arbete, 15 högskolepoäng (avancerad nivå, huvudområde pedagogik/svenska språket)

Den studerande genomför ett självständigt arbete i form av en masteruppsats som med vetenskaplig metod och vetenskapligt framställningssätt behandlar en

frågeställning inom området lärande, språk och handling. Det självständiga arbetet ska ha en praxisnära inriktning och knyta an till en samhällelig verksamhet. Stor betoning läggs på den studerandes förmåga att formulera ett forskningsproblem som har en grund både i vetenskapliga förhållningssätt och i förhållanden, problem etc. i den verksamhet som arbetet knyter an till. I masteruppsatsen kan utredning och utvärdering betonas.

3.3 Studieformer

Undervisningen bedrivs huvudsakligen i form av föreläsningar och seminarier samt handledning av självständiga arbeten och fältarbete. Särskild tonvikt läggs vid att i seminarieform granska deltagarnas egna texter, men också att understödja såväl den egna skriftspråkliga som muntliga förmågan att kommunicera. Studierna är utformade för att stimulera ett kritiskt reflekterande, och en förmåga att söka och värdera information, åstadkomma relevanta och kommunicerbara problemformuleringar för kunskapsområdet samt förmågan att självständigt följa kunskapsutvecklingen. För närmare information om studieformer, se respektive kursplan.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Studenterna har möjlighet till utlandsstudier inom de områden där svenska språket inte utgör en explicit grund för innehållet, och även för de självständiga arbetena.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall, enligt 6 kap. 18 § HF, betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg skall, enligt 6 kap. 19 § HF, användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd, om inte högskolan föreskriver annat betygssystem.

Rektor har beslutat att alla institutioner som har utbytesstudenter studerande vid sin institution skall rapportera betyg såväl enligt den svenska betygsskalan som ECTS-betygsskala (Rektors beslut nr 26/2002, Dnr 42-2002).

I de fall rektor medgivit avsteg från den tregradiga betygsskalan framgår detta av respektive kursplan.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examination.

6 EXAMEN

Filosofie magisterexamen (Degree of Master [One Year] of Arts)

En filosofie magisterexamen uppnås efter att studenten, utöver examen på grundnivå, fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng, varav

- minst 45 högskolepoäng på avancerad nivå, varav
- minst 30 högskolepoäng med fördjupning inom ett huvudområde från filosofiskt fakultetsområde,

- ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom ramen för huvudområdet,
- minst 15 högskolepoäng inom annat huvudområde/andra huvudområden från filosofiskt fakultetsområde, om inte tidigare erhållen examen innehåller detta.

Masterexamen (Degree of Master [Two Years] [with a major in ...])

En masterexamen uppnås efter att studenten, utöver examen på grundnivå, fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng, varav

- minst 90 högskolepoäng på avancerad nivå, varav
  - minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom ett huvudområde,
  - ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom ramen för huvudområdet.

Beroende på studentens val av kurser inom programmet och/eller innehållet i tidigare examen kan som alternativ en filosofie masterexamen uppnås.

Filosofie masterexamen (Degree of Master [Two Years] of Arts)

En filosofie masterexamen uppnås efter att studenten, utöver examen på grundnivå, fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng, varav

- minst 90 högskolepoäng på avancerad nivå, varav
  - minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom ett huvudområde från förutvarande filosofiska fakulteternas samlade ämnesområde,
  - ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom ramen för huvudområdet,
- minst 30 högskolepoäng inom annat huvudområde/andra huvudområden från filosofiskt fakultetsområde, om inte tidigare erhållen examen innehåller detta.

Mål, se punkt 2.2.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examina.

7 BEHÖRIGHETSVILLKOR

7.1 Behörighetsvillkor vid antagning till programmet

För att vara behörig till programmet krävs att den sökande har en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng (grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på avancerad nivå enligt 7 kap. 28 § HF), varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom pedagogiskt, språkvetenskapligt eller medievetenskapligt huvudområde (särskild behörighet för tillträde till utbildning på avancerad nivå med stöd av 7 kap. 31 § HF).

För ytterligare information, se Antagningsordningen.

7.2 Behörighetsvillkor vid antagning till kurser inom programmet

För att bli antagen till kurs inom programmet krävs att den studerande har den särskilda behörighet som föreskrivs. Den särskilda behörigheten framgår av respektive kursplan.

8 URVAL OCH PLATSGARANTI

8.1 Urval till programmet

Platserna på programmet fördelas proportionellt efter antalet behöriga sökande inom respektive pedagogiskt, språkvetenskapligt eller medievetenskapligt huvudområde. Därefter sker en rangordning på grundval av betyg enligt behörighetsgivande examen.

8.2 Platsgaranti inom programmet

Utöver programmets obligatoriska kurser, har studerande inom ramen för de valbara kurserna platsgaranti till universitetets kurser inom det pedagogiska, språkvetenskapliga eller medievetenskapliga området där den studerande uppfyller kraven för den särskilda behörigheten. Kurser kan undantas från platsgarantin, se Antagningsordningen.

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande för erhållande av betyg på kurs fattas av examinator för den aktuella kursen (6 kap. 18 § HF).

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av chefen för Utbildnings- och forskningsavdelningen (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall fattas av respektive institutionsstyrelse (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för tillgodoräkningen.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER (6 KAP. 17 § HF)

Denna utbildningsplan gäller från och med höstterminen 2007.